

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Praha

Inspekční zpráva

Základní škola Emy Destiniové, Praha 6, náměstí Svobody 3/930

nám. Svobody 3/930, 160 00 Praha 6 - Bubeneč

Identifikátor školy: 600 039 111

Zřizovatel: Městská část Praha 6, Čs. armády 23/601, 160 52 Praha 6 - Bubeneč

Odbor školství Magistrátu hl. m. Prahy, Novodvorská 1010, 140 00 Praha 4

Termín konání orientační inspekce: 12. - 16. ledna 2001

Čj.	010 104/01-5106
Signatura	oa6cu113

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Rozsáhlá školní budova byla postavena v roce 1930. Jsou v ní umístěny dvě úplné základní školy. Jejich provoz je oddělený, společně používají tělocvičnu a dvůr s hřištěm. Ke škole patří odloučené pracoviště v Českomalínské 35, kde je umístěna část tříd prvního stupně. Škola s kapacitou 940 žáků poskytuje vzdělání 903 žákům ve 36 třídách. Kapacita školní družiny a školního klubu je 350 žáků, v tomto školním roce je zapsáno 680 žáků. Ve všech ročnících se vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola č.j. 16 847/96-2. Probíhá výuka čtyř jazyků - anglického, německého, francouzského a španělského. Pro třídy s rozšířenou jazykovou výukou se využívá příslušný učební plán MŠMT ČR č.j. 16 333/96-22-21. Ředitelka je ve funkci od roku 1990, její poslední jmenování na základě konkurzního řízení bylo v roce 1997.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Fyzika

Fyzika se ve škole vyučuje v 6. a 7. ročníku jednu hodinu týdně a v 8. a 9. ročníku dvě hodiny týdně. Tato časová dotace je v souladu s učebním plánem výchovně-vzdělávacího programu realizovaného školou. Učitelka vypracovala tematické plány učiva, které obsahují rozvržení tematických celků do jednotlivých ročníků. Plány vycházejí z osnov a dokládají návaznost učiva. Velká pozornost se věnuje přípravě vyučovacích hodin, výběru vhodných experimentů a výběru naučné literatury, se kterou se v hodinách bude pracovat.

Fyziku ve škole vyučuje jedna odborně i pedagogicky způsobilá učitelka. Kvalitní je i materiálně technické zázemí pro výuku fyziky, škola má dostatečné množství pomůcek pro fyzikální experimentování, didaktickou techniku i odbornou literaturu. Účelně koncipovaná je odborná pracovna, ve které se vyučují všechny hodiny fyziky.

Výuka byla velmi dobře připravená a promyšlená z hlediska přiměřenosti obsahu i struktury a umožňovala aktivní relaxaci žáků. Výuka vychází z aktivizace žáků, učitelka jejich práci pouze usměrňuje. Jejím základním prvkem je fyzikální experiment, který se využívá jak k navození tématu, tak k ověření obecných zákonitostí. Dalším důležitým prvkem jsou problémové úlohy a otázky. Učitelka střídá frontálně vedenou výuku se skupinovou prací žáků. Využívá starší znalosti žáků, mezipředmětové vazby, praktické zkušenosti, vede žáky od konkrétních jevů k obecným. Při práci v hodinách se používá naučná literatura a didaktická technika. Žáci jsou vedeni k praktickému využití získaných poznatků. Vědomosti, které žáci ve sledovaných hodinách prokazovali, mají velmi dobrou úroveň.

K prvotní motivaci se využívá téma hodiny, názorná pomůcka nebo problém, který je třeba řešit. Důležitým motivačním prvkem je pozitivní průběžné a závěrečné hodnocení práce jednotlivých žáků v hodině. Žáci jsou vedeni k sebekontrolě, chybí jejich vedení k vzájemnému hodnocení a k sebehodnocení.

Učitelka vede žáky k logicky uspořádanému slovnímu projevu z hlediska obsahu i jazyka, vyžaduje na nich rozbor řešeného problému. Velmi dobrou úroveň mají žakovské sešity, přehledné zpracované jsou i výstupy z laboratorních prací. Konkrétní, jasně formulované otázky žáků pokládané učitelce, jsou obrazem jejich komunikativních dovedností a ukazují na jejich zájem o tento často nepopulární předmět. Tomu napomáhá podnětné prostředí a přátelská atmosféra, ve kterých se výuka fyziky uskutečňuje.

V plánování a přípravě výuky výrazně převažují pozitiva. Zcela mimořádné jsou její materiálně-technické a personální podmínky. Osobnost učitelky a její láska k vyučovanému předmětu, kvalitní materiální zázemí předmětu, promyšlená organizace, vhodné metody a formy výuky se odrážejí ve zcela mimořádné úrovni motivace a hodnocení i interakce a komunikace.

Výuka fyziky má vynikající úroveň.

Matematika

Plánování výuky matematiky respektuje osnovy zvoleného výchovně-vzdělávacího programu. Učitelky zpracovaly časově-tematické plány učiva, ze kterých je průkazná kontinuita výuky. Ne všechny učitelky respektují střídání tematických celků učiva aritmetiky, algebry a geometrie nebo jejich souběžnou výuku. Na výuku matematiky navazuje volitelný předmět cvičení z matematiky, pro žáky 8. a 9. ročníku. Všechna sledovaná výuka byla pečlivě připravena.

Matematiku ve škole vyučuje celkem šest vyučujících, tři odborně a pedagogicky způsobilé učitelky, učitel způsobilý pouze pedagogicky a dvě učitelky bez odborné a pedagogické způsobilosti (dle vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců), ti vyučují matematiku ve třídách VI. A, VII. D, VIII. A a D. Výuka probíhá v kmenových třídách, které jsou vybaveny moderním nábytkem splňujícím ergonomická kritéria a mají velmi dobrou estetickou úroveň. Učitelkám jsou v dostatečném množství k dispozici didaktické pomůcky a technika, rýsovací potřeby tabulky i další odborná literatura, kterou používají pro přípravu na výuku. K dispozici je i software. Využívá se učebnicová řada nakladatelství Pythagoras Publishing. K procvičení učiva slouží sbírky příkladů, materiály připravené učiteli z jiných učebnicových řad.

Převážně frontálně vedená výuka vychází z aktivní spolupráce žáků s učitelkou a je sporadicky doplňována prací ve skupinách. Vychází ze starších znalostí žáků, které neustálým opakováním upevňuje a rozšiřuje postupně o nové poznatky. Učitelé se snaží o názornost, při stanovení matematických zákonitostí vedou žáky od konkrétního k obecnému. Pouze výjimečně se zařazuje alternativní řešení příkladů. Samostatná práce žáků slouží k upevnění učiva i poskytnutí zpětné vazby učiteli, ti se při ní zaměřují na individuální práci se slabými žáky. Učitelé většinou respektují tempo žáků i jejich schopnosti, málo se uplatňuje diferenciací při zadávání úkolů nebo samostatné práci.

K motivaci slouží praktické využití probíraného učiva, problémově zadávané úlohy, objevuje se i originální motivace, např. soutěž, sbírání razítek, atd. Učitelé v různé míře zařazují průběžné hodnocení, které má pro žáky silný motivační účinek. Někteří i z časových důvodů opomíjí závěrečné zhodnocení práce žáků v hodině. Pouze jedna učitelka vede žáky při samostatné práci k sebereflexi a k sebehodnocení. Hodnocení písemných prací je přiměřené, chyby jsou zřetelně vyznačeny.

Učitelé mají velmi dobrý verbální i neverbální projev a žáci je plně respektují. Jejich převážně vstřícný a trpělivý přístup k žákům vytváří pracovní prostředí založené na vzájemné důvěře a toleranci. Žáci ovládají odbornou matematickou terminologii včetně specifických zápisů, dodržují standardní úpravu zápisu řešení příkladů. Rozvoj komunikačních dovedností pozitivně ovlivňuje společně prováděný rozbor příkladů. Učitelé nejsou vždy dostatečně důslední při vyžadování zdůvodnění zvoleného postupu a slovního doprovodu při řešení příkladů na tabuli žáky, někdy tyto činnosti provádějí za žáky. Z předložených písemných prací žáků je patrné, že jejich vypracování má dobrou úroveň. Rezervu v písemném projevu však mají někteří žáci ve vedení sešitů, ty jsou málo přehledné a nedbale vedené.

Plánování výuky matematiky je i přes uvedený nedostatek velmi dobré. Personální podmínky jsou velmi dobré. Na velmi dobré úrovni jsou materiálně-technické podmínky výuky. V organizace metodách a formách výuky jsou pozitiva a negativa téměř v rovnováze. Pozitiva výrazně převažují také v motivaci, rezervy jsou v hodnocení žáků. Interakci a komunikace má velmi dobrou úroveň .

Výuka matematiky má velmi dobrou úroveň.

Přírodopis a zeměpis

Časová dotace ve sledovaných předmětech je dodržována v minimálním počtu hodin. Členění učiva do jednotlivých ročníků a kontinuitu výuky sledují předmětové komise, ty také stanoví případné úpravy na základě aktuálních zkušeností. Základem členění jsou používané učebnice. Příprava učitelek na jednotlivé hodiny je zodpovědná a pečlivá. Vychází z funkčně vypracovaných tematických plánů, které sledují a koordinují příslušné předmětové komise. Ty se zabývají také začleněním exkurzí, aktualizací učiva a doplňováním materiálního vybavení kabinetů a sbírek.

Předmětům vyučuje celkem osm učitelek ve čtyřiceti šesti hodinách týdně. Ve třiceti hodinách vyučují učitelky odborně i pedagogicky způsobilé, ve čtyřech hodinách jsou učitelky způsobilé pedagogicky. Zeměpis ve třídách VI. A a B, VII. A, VIII. A a D a přírodopis ve třídě VI. A se vyučuje bez odborné a pedagogické způsobilosti. Ředitelka školy se snaží využít v maximální míře odbornost pedagogického sboru při stanovování úvazků. Výuka probíhá v prostorných kmenových třídách opatřených novým nebo renovovaným nábytkem. Některé třídy slouží při stěhování žáků více určitému předmětu a tomu odpovídá funkčnost jejich výzdoby a vybavení. Audiovizuální technika je k dispozici. Učební prostředí je estetické. Kabinety jsou vybavené přiměřeným množstvím vhodných pomůcek, sbírek a odborné literatury. Při výuce se vždy využívá vhodných učebnic a atlasů, někdy i dalších zdrojů informací. Psychohygienické zásady jsou dodržované. Učitelky vhodně zařazují pohybové relaxační momenty i ve vyšších ročnících. Struktura hodin a výukové cíle odpovídají věku žáků a většinou respektují specifické podmínky dané třídy. Učitelky se snaží střídát a obměňovat používané metody a formy práce. Zpravidla věcně správně interpretují učivo, vhodně využívají k aktualizaci učiva mimoškolní znalosti a zkušenosti žáků a mezipředmětové souvislosti. Jen v malé části výuky dochází k přílišné schematizaci poznatků a vyžadování encyklopedických vědomostí bez žádoucího pochopení vazeb a souvislostí probírané problematiky. Systém zápisů do žákovských sešitů je téměř vždy funkční, vyhovuje potřebám domácí přípravy a opakování. Rezerva je v kontrole, která není pravidlem a nevede k nápravě nepřesností a chyb.

K pozitivní motivaci využívají vyučující většinou seznámení s probíranou tematikou, vycházejí z osobní zkušenosti žáků nebo atraktivně začleňují poznatky do soustavy získávaných vědomostí. Četnost hodnocení učitelkou je adekvátní, postihuje obvykle častější písemné i méně časté ústní prověřování znalostí. Sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáci cíleně neprovádí.

Výuka probíhá v klidné pracovní atmosféře podle daných a akceptovaných pravidel vzájemné komunikace. Vyjadřování většiny učitelek se vyznačuje vysokou kulturou jazyka a slouží žákům za napodobovaný vzor i v interakci mimo vyučovací hodiny. V malé části hodin je záměrně vytvářen prostor pro diskusi nebo sdílení názorů. Zde také prokazují žáci kvalitní komunikativní schopnosti.

V plánování a přípravě výuky a ve využívání a vytváření personálních, materiálních a psychohygienických podmínek výrazně převažují pozitiva nad drobnými nedostatky. V účelnosti a vhodnosti organizace výuky, v účinnosti motivace a úrovni spolupráce a komunikace jsou negativa a pozitiva téměř v rovnováze.

Úroveň výuky v přírodopise a zeměpise je souhrnně velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání ve fyzice, matematice, přírodopisu a zeměpisu

Vzdělávání ve sledovaných předmětech má velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Koncepční záměry školy vycházejí z dlouhodobé jazykové profilace školy a jsou uvedeny mimo jiné i v kapitole Charakteristika školy ve výroční zprávě. Vzdělávací práci školy na školní rok rozpracovává plán metodické činnosti rozdělený po měsících. Každý měsíc je zdůrazněno určité téma. K němu si ředitelka poznamenává poznatky a připomínky z konzultací s učiteli. Na tento plán navazují týdenní plány pro zaměstnance, které pružně reagují na aktuální potřeby a možnosti. Při plánování práce ředitelka reaguje na požadavky rodičů a po analýze stavu postupuje se zřetelem na prioritu, kterou je zabezpečení výuky cizích jazyků a bohaté zájmové činnosti. Tyto záměry se daří realizovat. Plánování výuky sledovaných předmětů je v souladu s učebními dokumenty, tyto předměty jsou však ve škole vyučovány v minimální možné hodinové dotaci. Škola vykazuje integrované žáky pouze na prvním stupni. Žáci se specifickými poruchami učení na druhém stupni nejsou vedeni jako integrovaní, jsou zařazeni ve všech třídách včetně tříd s rozšířenou výukou jazyků, jejich dokumentaci a péči o ně má na starost školní psycholožka.

Organizační uspořádání školy umožňuje účinně její řízení. Ředitelka stanovila kompetence a k nim příslušné pravomoci svým dvěma zástupcům a čtyřem výchovným poradcům, kteří mají přiděleny určité ročníky. Pro školu byl získán školní psycholog s částečným úvazkem. Ten se podílí na řešení výchovných problémů a na jejich prevenci. Ze záznamů z pedagogických rad vyplývá, že se pravidelně zabývá výchovnou i vzdělávací činností. U jejich rozhodnutí chybí stanovené závěry, někde termíny a zodpovědnost určených pracovníků. Informační systém uvnitř školy používá standardních mechanismů (školní rozhlas, nástěnky, osobní kontakt). Pro rodiče vydává vedení školy před každými třídními schůzkami informační bulletin. Rada rodičů školy není ustavena. Problematiku školy ředitelka konzultuje se zástupci rodičů jednotlivých tříd a náměty rodičů si eviduje. Na veřejnosti se škola prezentuje účastí v soutěžích, pravidelnou akademií s velkou účastí žáků a dalšími vystoupeními. Dostatek informací veřejnosti poskytuje výroční zpráva.

Ředitelka v nezbytně nutných případech řeší situaci autokraticky. Všichni vedoucí pracovníci používají převážně demokratický styl vedení zaměstnanců. Řízení chodu školy navazuje na plánování a kontrolu jednotlivých činností. Jako celek je dostatečně účinné a jednotliví zaměstnanci mohou uplatnit svou iniciativu. Kriteria hodnocení pracovníků jsou známá a projednaná se ZO ČMOS. Kriteria pro přiznávání odměn a osobního příplatku jsou oznamovaná na pedagogických radách a provozních poradách. Z kontrolované dokumentace je zřejmé, že vedení školy tato kritéria respektuje. Způsob vedení má rozsah přiměřený velikosti školy a je dostatečně efektivní.

Systém vnitřní kontroly chodu školy vychází z dlouholeté pedagogické a řídicí zkušenosti ředitelky. Kontrolní činnost je podrobně rozpracována v pololetním plánu. Vedení školy má dobrý přehled o schopnostech a možnostech svých pracovníků. To bylo potvrzeno při

společných hospitacích a následných rozborech hodin, i když hospitační činnost vedení nepatří k hlavním způsobům zjišťování aktuálního stavu. V hospitační činnosti je také rezerva ještě ve vzájemných hospitacích v rámci předmětů. Ve sledovaných předmětech provádí škola evaluaci pouze v matematice formou srovnávacích písemných prací a mezinárodní soutěží Klokán.

Hodnocení kvality řízení

Kvalita, rozsah a účelnost plánování mají velmi dobrou úroveň. V organizačním uspořádání školy a kvalitě informačních systémů výrazně převažují pozitiva nad drobnými nedostatky. Vedení a motivování pracovníků je efektivní a má velmi dobrou úroveň, stejně jako kontrolní mechanismy.

Kvalita řízení je v souhrnu velmi dobrá.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

• Dotazník pro rodiče

Dotazník pro rodiče žáků základní školy odevzdalo 86,3 % respondentů z devátého ročníku. Téměř ve všech sledovaných ukazatelích převažuje pozitivní hodnocení práce školy, výrazně pozitivně rodiče vnímají spokojenost svých dětí ve skupině spolužáků a v začlenění do činností třídy. Velmi kladně hodnotí informační služby, které jim škola poskytuje a také materiálně-technické podmínky školy. Relativně menší spokojenost je s rozvrhem hodin a přestávek a s úrovní vzdělávání a výsledků učení. Ve slovních formulacích často chválili výuku jazyků, zlepšování vybavení školy, zájmové a mimoškolní aktivity školy a oceňovali zájem pedagogického sboru o žáky. Kritické připomínky byly jen ojediněle k výuce jazyků a rozvrhu hodin.

V hodnocení školy rodičovskou veřejností výrazně převažují pozitiva a je celkově velmi dobré.

• Naplněnost ŠD a ŠK

Ve školním klubu bylo zapsáno 428 žáků a ve školní družině 252 žáků. Tím došlo k překročení stanovené kapacity školní družiny a školního klubu (350 žáků dle rozhodnutí o zařazení do sítě škol č.j. S 85/99/Pe ze dne 1999-12-27) o 330 žáků.

Počet žáků zapsaných do ŠD a ŠK není v souladu s kapacitou těchto zařízení stanovenou rozhodnutím o zařazení do sítě škol a předškolních a školských zařízení.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- rozhodnutí o zařazení do sítě škol č.j. S 85/99/Pe ze dne 1999-12-27
- zřizovací listina s dodatky č. 2 a č. 3
- vybrané třídní knihy za školní roky 1999/2000 a 2000/2001, třídní výkazy a katalogové listy žáků, rozvrh hodin, protokoly a záznamy o provedených kontrolách, protokoly o komisionálních zkouškách ve školním roce 1999/2000, školní řád, záznamy z pedagogických rad, záznamy o práci v zájmovém útvaru, kniha úrazů
- doklady o vzdělání učitelů ve vztahu ke sledované výuce
- podkladová dokumentace ČŠI
- kritéria pro přiznání osobního ohodnocení
- vybrané pracovní náplně zaměstnanců

- pololetní plán a plán kontrolní činnosti vedení školy na školní rok 2000/2001
- plán metodické činnosti na školní rok 2000/2001
- výroční zpráva školy za školní rok 1999/2000
- zahajovací výkaz pro školní rok 2000/2001
- vybraná dokumentace integrovaných žáků
- vybrané žákovské sešity
- vybrané žákovské knížky
- hospitační záznamy ČŠI
- zápisy předmětových komisí sledovaných předmětů

ZÁVĚR

Pozitiva:

- kvalitní a inovované materiálně-technické zázemí výuky sledovaných předmětů
- modernizované funkčně koncipované prostředí jednotlivých učeben a kabinetů
- příkladná výuka fyziky

Negativa:

- překročení kapacity ŠD a ŠK stanovené rozhodnutím o zařazení do sítě škol a předškolních a školských zařízení

Vzdělávání ve sledovaných předmětech je na velmi dobré úrovni. V řízení posuzovaném v návaznosti na sledovanou výuku převažují pozitiva.

Výchovně-vzdělávací práce školy má velmi dobrou úroveň.

Ve vztahu ke sledovaným oblastem vzdělávání nebylo zjištěno neefektivní čerpání prostředků přidělených ze státního rozpočtu.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Josef Černý	.....
Člen týmu	RNDr. Hana Žufanová	.....

V Praze dne 30. ledna 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: .....2.2.2001.....

Razítko

Mgr. Ludmila Fišerová

.....
Podpis ředitelky

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Magistrát hl. m. Prahy	2001-02-28	010 219/01-5106
Zřizovatel – Městská část Prahy 6	2001-02-28	010 218/01-5106

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.

--